

Het kan ook anders: een alternatieve begroting voor een sociaal en groen Naarden

(uit te spreken op 5 november 2014 door Dries Bartelink, fractievoorzitter GroenLinks)

GESPROKEN WOORD TELT

Voorzitter,

Wat hebben we toch geweldige ambtenaren in onze prachtige stad! De afgelopen weken is dat nog eens bevestigd bij het beantwoorden van de vele vragen van GroenLinks bij de begroting en het doorrekenen van onze alternatieve begroting. Heel veel dank daarvoor!

Dank en waardering is ook op zijn plaats voor het college. Vandaag spreken we namelijk over een begroting die geheel sluitend is voor het jaar 2015 en boekhoudkundig sluitend voor de jaren daarna. Verder liggen er diverse scenario's voor het meerjarenperspectief waaruit we vandaag kunnen kiezen. Dat was geen gemakkelijke opgave voor u, maar u heeft woord gehouden, waarvoor onze dank. Naarden gaat dus op het eerste gezicht redelijk schoon door de poort naar de nieuwe gemeente.

Met het vaststellen van de begroting stellen we als raad de kaders vast voor de komende jaren. Je kunt het zien als een offerte van het College die we kunnen accepteren, afwijzen of aanpassen. Vandaag hebben we het over een offerte van ruim 33 miljoen Euro per jaar. Bij GroenLinks is het gebruik om bij dergelijke bedragen kritisch naar de offerte te kijken en ook vergelijkingen te maken met offertes van anderen.

En dat hebben we dus ook gedaan. Direct na ontvangst van de stukken zijn we vragen gaan stellen. Gewoon om te snappen wat er staat op de 171

bladzijden van de begroting. En om te achterhalen wat het verhaal is *achter* de cijfers. En we kunnen met z'n allen gerust zijn: *grosso modo* heeft Naarden een degelijke begroting.

Wat echter niet goed in elkaar zit is het voorkeursscenario van het College om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

Onze kritiek hierop is tweeledig:

Ten eerste: veel van de bezuinigingskeuzes die het College inhoudelijk maakt zijn in onze ogen niet de beste keuzes voor Naarden, Naarders en de inwoners van de nieuwe gemeente Gooise Meren.

Ten tweede: de inhoudelijke en financiële onderbouwing van deze bezuinigingen is zacht en soms zelf boterzacht.

Eén voorbeeld: dit College zegt structureel 10.000 Euro extra opbrengsten te realiseren door een G4-antenne op de Grote Kerk te plaatsen. Een verrassende keuze vonden wij, dus gingen we maar eens doorvragen:

- Wat betekent dit voor het aanzicht?
- Mag het eigenlijk wel gegeven de monumentenstatus van de Kerk?
- Waar is het bedrag op gebaseerd? Zijn er offertes van mobiele aanbieders?

Wat bleek? Het College had werkelijk geen idee! De bezuiniging is gewoon taakstellend ingeboekt en dat is het.

Ik kan u en ook de mensen die vandaag aanwezig zijn verzekeren dat dit voorbeeld niet op zichzelf staat. Of het nu gaat om de bezuinigingen op het openbaar groen, de versoering van het bibliotheekwerk, de bezuinigingen op zwemmogelijkheden, het met een jaar uitstellen van investeringen of het opschuiven van het groot onderhoud aan wegen: de financiële onderbouwing van deze maatregelen is zacht, soms zelfs boterzacht en er is nauwelijks zicht op de maatschappelijke effecten van de maatregelen.

Ik zal u eerlijk zeggen: hier schrok GroenLinks van. We schrokken hier zelfs zo van dat we dachten: dit kunnen we Naarden niet aandoen. Wij willen *schoon* door de poort en niet met lijken in de kasten en *wishfull thinking*.

En het mooie is: bij het uitvlooien van de begroting ontdekten we kansen op besparingen of extra opbrengsten die veel minder pijnlijk zijn en die het college gewoon over het hoofd heeft gezien.

En dus besloten we een alternatief scenario op te stellen. Het thuisfront stond niet te juichen, want het kost vreselijk veel tijd. **Maar wij voelen het als een verplichting aan onze inwoners en kiezers om hier vandaag te laten zien en horen dat het ook anders kan!**

- **Want Naarden hoeft niet 100.000 Euro te bezuinigen op het zwembad en 50.000 Euro op de bibliotheek.**

Wanneer we net als vele andere steden betaald parkeren invoeren alleen voor bezoekers van de vesting tegen een tarief van 1,50 Euro per uur dan kunnen die twee bezuinigingen helemaal van tafel! Als we dan straks in de fusie nog efficiencywinst weten te boeken, kunnen we misschien zelfs weer het schoolzwemmen herinvoeren!

- **Want Naarden hoeft de Grote Kerk niet te ontsieren met een G4-zendmast om zo 10.000 Euro te verdienen**

Wanneer we de onnodige uitbreiding van de wethoudersformatie terugdraaien houden we zelfs 15.000 Euro over om bijvoorbeeld energiebesparende maatregelen aan woningen te stimuleren.

En zo zullen we vandaag nog talloze andere keuzes die GroenLinks voorstelt bespreken.

Voorzitter,

vandaag gaat het om het maken van keuzes en ook in het alternatieve scenario van GroenLinks zijn die soms pijnlijk. Ook *wij* bezuinigen op die voortreffelijke ambtenaren. Ook *wij* bezuinigen op openbaar groen. En ook *wij* verhogen de precariobelasting.

Vandaag wordt aan elke fractie in deze Raad gevraagd om zelfstandig *integrale politieke* afwegingen te maken:

- willen we dat de financiële en maatschappelijke pijn terecht komt bij mensen met een laag inkomen of vinden we het redelijk als mensen met een hoog inkomen en veel vermogen relatief meer bijdragen?
- willen we *penny wise* zijn of *pound foolish* bijvoorbeeld bij het uitstellen van investeringen?
- Vinden we het moreel acceptabel om een deel van de rekening naar de fusiepartners door te schuiven, bijvoorbeeld door doelbewust te weinig geld in groot onderhoud van wegen te steken of hanteren we het principe: *wat jij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet?*
- Kiezen we voor betaald parkeren alleen voor bezoekers of bezuinigen we op de bibliotheek en het zwembad waardoor het voortbestaan van deze voorzieningen in de kern Naarden wordt bedreigd?

GroenLinks is daar heel transparant over. Iedereen heeft dat kunnen lezen. En GroenLinks zal daarvoor vandaag 12 amendementen indienen die hopelijk op steun kunnen rekenen in deze Raad.

Voorzitter,

GroenLinks maakt deels dezelfde keuzes als het College maar kiest op een aantal punten ook anders. Groen, sociaal en toekomstgericht zijn sleutelwoorden in onze alternatieve begroting.

Kort gezegd wil GroenLinks dat de bezuinigingen op het zwemmen, de bibliotheek en het groot onderhoud aan wegen worden teruggedraaid, dat er geen zendmast op de Grote Kerk komt en dat investeringen gewoon worden gedaan als dat op lange termijn verstandig is.

Wij staan voor een volledig sluitende begroting in 2015 en de jaren daarna.

Dus bezuinigen wij *anders*

- door slimmer grondstoffen en –afvalbeheer,
- door het invoeren van betaald parkeren op twee plaatsen in de Vesting alleen voor bezoekers van evenementen
- door de uitgifte van bouw- en sloopvergunningen meer kostendekkend te maken
- door de wethoudersformatie met 0,1 fte te verminderen ten opzichte van het niveau in de vorige collegeperiode.

Deze alternatieve bezuinigingen creëren zelfs nog ruimte voor initiatieven die Naarden nu en in de toekomst socialer, groener en duurzamer maken, zoals:

- verschuiving van woonlasten waardoor alle huurders en 84% van de woningeigenaren in Naarden profiteren van lagere woonlasten;
- verruiming van kwijtscheldingsbeleid voor minima;
- budgetten voor bewonersinitiatieven in buurten;
- investeringen in preventie in het sociaal domein;
- aanpak fietsknelpunten;
- subsidie voor energiebesparende maatregelen aan woningen;
- inrichting van 30 km zone in Oranje Nassapark Noord.

Als klap op de vuurpijl stelt GroenLinks voor op 31 december 2015 een vuurwerkshow in Naarden te houden. Zo verminderen wij vuurwerkoverlast voor mens en dier en gaan wij knallend door de poort op weg naar Gooise Meren.

Kortom: het kan ook anders!

Ik wens uit de grond van mijn hart dat alle raadsleden zich vandaag open stellen voor een *eigen integrale* afweging van de moeilijke keuzes die we vandaag als stad hebben te maken.

Voor GroenLinks heeft prioriteit om de bezuinigingen op de zwemmogelijkheden en het bibliotheekwerk van tafel te krijgen. Daarvoor hebben we de afgelopen week actie gevoerd zowel op straat als online. Ik wil bij deze graag de 1.291 handtekeningen die we in één week tijd hebben verzameld aanbieden aan de wethouder Financiën. Het gaat om 1.004 handtekeningen tegen de bezuinigingen op de zwemmogelijkheden en 287 handtekeningen tegen de bezuinigingen op het bibliotheekwerk. Het onderstreept dat onze zorg gedeeld wordt door ontzettend veel inwoners van Naarden en omgeving. Laten we er vandaag voor zorgen dat deze bezuinigingen van tafel gaan!